

ZIRLÂI 12-NA

JUNE 12–18, 2021

THUTHLUNG LEH RINNA

CHÂNGVAWN: “Nimahsela, Pathian mithmuhin tû mah rêng dân zawm avâng a thiam chang an awm lo tih a lang reng a ni. ‘Mi felte chu rinnain an nung ang’ tih a ni sî a” (*Galatia 3:11*).

SABBATH CHAWHNÛ

JUNE 12

Chhiar Tûrte: *Leviticus 7:18; 17:1–4; Rome 4:1–7; 5:1; 6:23; Galatia 6:14; 1 Johana 5:11, 13.*

ZIRLÂI THLÎR LÂWKNA: Eng vângin nge chhandamna hi thilthlâwnpêk a nih ngei a tûl? Eng vângin nge Pathian nêna intluk mi tu emaw chauhin kan thlaraute hi a tlan theih? Rinna pasaltha tha tak ni thei tûra Abrahamia siamtu kha eng nge ni? Felna chu keimahniah hian “bel” emaw, “pêk” kan ni emaw tih hi eng nge a awmzia? Krawsa kan hmuh thutiamte leh beiseina hi engtin nge keimahni hian kan lo ta neih theih ang?

ISUA KRISTÂ pian hmâ kum za sarih vêlah khân hla chham mi phuahtu Homer-a chuan *Odyssey* tih chu a lo phuah a. Hê hlâ hi thawnthu pakhat, râl do mi ropui tak Odysseus-an Trojan Indonaa Troy khawpui a chhut chhiat vek thû leh, chumi hnû-a a pianna ram Ithaca lam pana kum sâwm chhûng zet a thang dân chanchin a ni. Hetiang chen chen a thang chhan chu thlipuiin a chuâna lawng a tihchhiat avâng te, a laka a sipaite an hel avâng te, tuipua chêng sa hlauhawm takin a rawn beih avâng te leh harsatna dang eng eng emaw a tawh vâng te a ni. Hetianga harsatna chi hrang hrang a tawh hnû hian pathiante chuan an in a thlen a, a nupui fanaute nêna an inhmuh an remtihsak ta a. Hêng fiahna a tawnte hi a thil lo tihsual tawhte hremna atân a tâwk vêl niin an ngâi ta a ni ber âwm e.

Keini pawh hian Odysseus-a ang deuh khân, kan chatuan in tûr chu panin zinkawng thui tak kan zawh mêk a. Kan danglamna pawimawh tak erawh chu, Odysseus-a ang khân keini hi chuan eng anga hrehawm nasa pawh tuar mah ila, chûngte avâng chuan kan chatuan in tûr chu kan thleng thei ngâi dâwn chuang lo hi a ni. Lei leh vîn inkâr hi a hla lutuk a, kan thil tihsual avânga hrehawm kan tawrhna hmanga thlen theih rual a ni lo. Pathian khawngaihna vâng chauha han thleng tûr kan ni.

SUNDAY

JUNE 13

Kalvari Kraws kha

Thuthlung Hlui lehkhâbûten an sawi Mosia thuthlung hnuaia chhandamna hi Thuthlung Thar lehkhâbûten an sawi thuthlung thar hnuaia chhandamna nêh hian a danglamna a awm hran lo va. Thuthlung Hlui bû-ah a ni emaw, Thuthlung Thar bû-ah emaw pawh ni se, chhandamna chu rinna avâng chauha chan tûr a ni. Thil dang, entîr nân thil ̣a tih avânga chan theih lo ni ta ang se, chhandamna chu keimahni hlawh chhuah, Siamtu'n min pêk a bat tlat a ni tihna a lo ni dâwn a. Mahse, chutianga Pathianin min chhandam a bâ ni âwma ngaih dân neih tlat mai hi chu sual sualzia hre thiam tak tak lote tân lo chuan thil theih a ni lo vang. Chumi letling chiah chuan, thil tih ngei ngei ngâi kan neih awm chhun chu dân kan bawhchhiat avânga kan leibat tlâk a ni a. Chu chu keini tân tih theih rual ni lo mah se, vânehthlâk takin Isuan min rawn tlâksak ta vek a ni.

“Mi zawng zawngin, a hmei a paa vîn ropuina LALPA-in mihringte tih âi thî-a inthâwina ropui tak a siam hi a ropuizia an hriat chian lehzual theih hunah chhandamna atâna ruahmanna hi châwimâwi a ni ang. Kalvari êng chuan Kristiante thinlung no tak mai chu a tiharh ang a, a tinungin a tithianghlim bawh ang. Pathian leh Berâmno fakna chu an thinlungah khat liamin an hmûiah a lo chhuak ang a. A thara Kalvaria thil thleng chanchin

vawng nung rengtûte thinlungah chuan chapona leh mahni indahsâna te hi a awm thei lo. . . .

Khawvêl hausakna zawng zawng pawh hi thlarau pakhat boral tûr tlan nân chuan a la tâwk zo lo cheu a. Kristan kraws-a a awm lâi, mihring sualna avânga a tawrh lâia khawvêl bo tawh hnû a hmangaihzia kha tu nge chhût thei ang? Hmangaihna hi chu teh sên rual loh, tâwp chin nei lo a ni.

“Krista chuan a hmangaihna chu thihna âiin a chak zâwk tih a entîr a. Mihring chhandamna chu a hlen chhuak a. Thim thiltihtheihnate nêna buaina hlauhawm ber hmachhawn mah se, chûng zawng zawng kârah pawh chuan a hmangaihna chu a tşang lian deuh deuh zêl a. A Pa lungâwi lo hmêl chu, ‘Ka Pathian, ka Pathian, engah nge mi kalsan?’ ti khawp hiala nâ-in a tuâr a. A bân chuan chhandamna a rawn thlen a. Mihring chhandamna man chu pêk niin, chu buaina hnuhnûng chu, ‘A kin ta!’ tia tawngkam malsâwm tak, thil siam zawng zawngte hriat khawp hial nia lang nên chuan a khâr ta a ni.

“Kalvaria thil thleng khân mihring rilru chhûng ril ber a khawih a. Hê thupui ngei hi phûr taka i pawm chuan ngaihdam i ni ang. Chu Krista, tşha famkim leh pawisawi lo lutukin chutiang taka nasaa thihna a tuâr a, khawvêl sualnate a phûr chu kan ngaihtuahna leh suangtuahna hian a han hre thiam phâk tak tak lo vang. Chutiang hmangaihna mak tak chu a thûkzia te, a zauzia te, a sânzia te kan teh thei lo. A tlukpui awm miah lo Chhandamtu hmangaihna thûkzia chuan rilru luah khat sela, thlarau khawihin tituiral sela, ngaihtuahna tisângin tifim sela, mihring nungchang pum pui hi thlâk danglam vek rawh se.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church*, vol. 2, pp. 215, 216.

Ellen G. White-i thil sawi hi ngun takin ngaihtuah la. Hêngte hi rilrû-a hre reng chungin Galatia 6:14 chhiar ang che, tichuan, eng tiang kawngtein nge Krista Kraws chu ka chhuan ang tiin nangmah kha i inzâwt dâwn nia.

Thuthlung leh Inthâwina chu

“In thlahtûte hnên aṭanga in dawn chhâwn in nun dân sawngsawhlawt lo tak takte lak atâ chu thil chhe thei, rangkachak emaw, tangkarua emawa tlan chhuah in ni lo va, berâmno hmêlhemna nei lo leh bawlhhlawh kâi lo thinsen anga thianghlim Kristâ thisen hlu tak chuan tlan in ni zâwk tih in hre sî a” (*1 Pet. 1:18, 19, RSV*).

Heta Peteran tlan chhuah kan nih thû a sawi hi eng nge ni a awmzia?

Peteran kraws-a Kristâ thihna chungchâng a sawia “tlan” tih ṭawngkam a hman hian hmân lâi huna salte an chhông leh khat tu emaw-in an man an pêk tlâk tâk avânga chhuah zalên an nih tâk ṭhin dân kha min ngaihtuah chhuahṭîr a. Krista hi chuan sual sal nihna leh sual rah hnuhnung ber thihna lak atâ a “thisen hlu taka” min tlan chhuakin, Kalvari-ah khân Amâ duh thû ngeiin kan âiawhin a lo thi tawh a ni. Hei hi thuthlung dang zawng zawngte inngahna a ni a; hemi tel lo hi chuan thuthlung chu eng mah lo mai a lo ni ang, a chhan pawh Pathian hian inremnaa amâ tih tûr, Amah ringtu zawng zawng hnêna chatuana nunna pêk chu a hlen chhuah theih tlat loh vâng a ni.

Hêng Bible chângte hi chhiar la: *Rome 6:23, 1 Joh. 5:11, 13. Thuchah thuhmun an ken ṭheuh chu eng nge ni?*

Chatuana nunna min chântîr theitu thil keh chhe tawh chu Isua chauhin a thawm ṭhat leh theih avângin hê chatuana nunna thutiam hi lo nei ta kan ni a. Eng tiangin mâw? A chhan chu Siamtu felna leh hlutna teh sên rual loh chauhin dân kan bawhchhiat avânga lei kan bat chu a thâi bo theih vâng a ni a—sualin Pathian leh mihringte inkâra kak a thlen hi a zâu hlê a ni. A thu hrimin, Pathianin a siam ni vê tho hriatna tâwp chin nei leh

chatuan mi pawh ni hran lovin Pathian dân kan bawhchhiat avânga hremna hi min lo tlâksak thei ta se, chu chuan Pathian chatuan thatna dân nghehzia hi a târ lang phâk ang em?

Amah Pathian nêna intluk mi tu emaw, amaha hawh chhâwn leh dawn chhâwn ni lo, chatuana nunna awm sâ vê rêng chauhin dân kan bawhchhiat avânga lei kan batna lak atâ kan lo zalên theihna tûr man hi a pe thei a ni. Hei hi thuthlung thutiam zawng zawng hlenchhuah a nih dân chu a ni a; hei hi chatuana nunna thutiam kan lo neih theih tâk dân chu a ni a; hei hi sual leh thihna laka tlan chhuah kan lo nih tâk dân chu a ni bawk.

Tu emaw fapa naupang tê pakhat hi lemziak hlui dahna pindanah a lût a. Chuta an dah vê Rembrandt-a lemziak chu a chhûnga pen tui dum a thun balloon hian a va vawm pek a, lemziak chu a tichhe ta vek mai a ni âwm e. Hê lemziak hi chêng tam tak man a ni a; a nu leh pête hian an neih zawng zawng hralh vek pawh ni se, an leibat chu an rûl zo chuang lo vang. Eng tiangin nge he tehkhin thû hian sualin a siam Pathian leh mihring inkâra khi chat awm hi a zâu leh thûkzia hre thiam tûrin min puih a? Eng vângin nge amah LALPA chauhin kan leiba hi a pêk theih le?

THAWHLEHNI

JUNE 15

Abrahama rinna: Then 1-na

“Ani chuan LALPA chu a ring a; tichuan, Ani chuan chu chu a felnaah a ruatsak ta a” (Gen. 15:6).

Hê châng hi Pathian Lehkhabu-a thu ril berte zînga pakhat a la ni reng a. A chhan pawh Bible sâkhuaa thurin pawimawh tak, rinna avâng chauha thiam chantîr kan nih thû hi min kawhhmuh vâng a ni. Chutiang chu Paulan Rome khuaa mîte hnêna lehkhathawn a ziah hmâ daih pawha thil nih dân a ni hrim hrim a. Eden Huan aţang tawh khân chhandamna chu rinna avânga chan a la ni zêl a ni.

Genesis 15:5 hian Abrama rinna ropuizia kha hre thiam thei tûrin min pui a. Putar mai ni tawhin, Pathianin fapa pêk a lo tiam tawh pawh chu thleng tak tak thei lo tûr niin lang mah se, Pathian thutiam chu a la ring fan tho a nih kha. Abraman a neih rinna hi chuan tanpui ngâi kan nihzia min hriat chhuahtîr a, mahni intlâwmsan thakna leh LALPA hnêna inpumpêkna a phût a, chu chuan thuâwihna a hring chhuak bawk. Hetiang rinna hi Abrama rinna kha a ni a, chu a rinna chu “a felna” angah ruatsak a ni ta a ni.

Eng vângin nge Bible hian a rinna chu amâ felna angah “ruatsak” emaw, “pawmsak” emaw ni anga a sawi? Abrama “felna” kha Pathianin fel a tih ang tak hi a ni ang em? Pathianin mi fel tia a puan hnû deuh lawka a thil tih kha eng nge ni? Chû a thil tih chuan he felna hi amâ nihna dik tak ni lovin, a hnêna pêk a nih zâwk dân hre thiam thei tûrin engtin nge min puih le?

Abrama nun kha rinna leh thuâwihna nei nun chu ni tho mah se, rinna famkim leh thuâwihna famkim erawh a nei bîk chuang lo. Hêng thil pahnihah hian a chak vak bîk lo a ni tih a tilang fo va (Chutiang mê chu mi dang hriat i nei em?) Hei hian thil pawimawh tak min kawhhmuh a, chu chu: min chhandamtu felna hi kan tâ anga ruat felna, kan hnêna *hlan* (Pathian thu zir mête tawngkam han hawh vê lawk ila) *felna* a ni.

A awmzia chu, thil tihsual tam tak nei tho mah ila, Pathian mithmuhah chuan mi fel nia puan kan nih tihna a ni a; vâh Pathian chuan mi fel kan ni lo chungin mi fel angah min pawm a nih chu. Hetiang hian Abrama pawh kha a hmû a, hetiang bawk hian “Abrahama neih ang rinna” (*Rome 4:16*) neia a hnên pantûte chu a en vê dân bawk a ni.

Rome 4:1–7 chhiar la. Hêng chângte-a Paulan Genesis 15:6 thu a hman dân hi ngun takin lo chîk teh. Hêng thûte hian nangmâ hnêna sawi an neih nia i hriat chu ziak chhuak ang che.

Abrahama rinna: Then 2-na

Genesis 15:6 thu bawk kha en leh ila. “Ruatsak” tih sawina Hebrai thumal, *hasab* hi Sâp ÷awng Bible lehlin hrang hrangah hian an lehlin dân a thuhum vek lêm lo—lehlin ÷henkhatah chuan “chhiarsak” tia dah a nih lâiin, lehlin dang ÷henkhat chuan “pawmsak” tia lehlin a ni vê bawk.

Hê thumal tho hi Mosia lehkhabu dangachte pawh hman nual a ni a. Mi tu emaw leh thil eng emaw chu a nihna tak tak ni miah lo anga “pawm” emaw, “ngaih” emaw a nih châng a awm thîn. Entîr nân, Rakili leh Leai-te ûnau khân, an pa chuan—a fanûte ni mah se—mikhual ang lekah a ngâi tawh niin an “hria” a (*Gen. 31:15*). Levi-ho sâwma pakhat pêkte pawh kha hruiha buh leh uain hâu ni miah lo mah se, chutiang chuan “ngaihsak” (“pawmsak” emaw, “ruatsak” emaw) a ni tho a ni (*Num. 18:27, 30*).

Eng tiangin nge inthâwina chungchângah hian thil ni lo pui ni anga ngaihsakna hi târ lan a nih le? (*Lev. 7:18, Lev. 17:1-4*).

Sâp ÷awng Bible hmingthang tak, King James Version chuan Hebrai ÷awngah *hasab* tih hi “hmehbel” (“imputed”) tiin a letling a. A inthâwina (“remna thilhlân”) sa chu ni thum nî a thlen hmâa an ei zo vek hman lo a nih chuan a hlutna a hloh dân a, inthâwina hlântu pawh chu inthâwina hlân anga “ngaih” (*Lev. 7:18*; Hebrai ÷awng chuan, *hasab* an ti) a ni hek lo vang. Leviticus 7:18 hian Pathian hmâa mi fel anga ding ta mi sual hlâwkna tûra a inthâwina “pawmsak” a nih thû a sawi a. Pathian chuan mi sual kha—a nihna takah chuan mi fel lo ni tho mah se—mi fel angah a chhiar ta a ni.

Hê thu ropui tak, fel lohna tam tak kan nei chungah Pathian mithmuha mi fel anga chhiar emaw, ngaih emaw kan nihna

hi ngun takin ngaihtuah thîn la. Hemi awmzia nangma'n i lo hriat thiam vê dân chu han ziak chhuak teh.

Keimahni thil tih theih eng emaw vâng ni hauh lova, Kristan kan tâna a lo tih tawh kan rin avâng zâwk chauha mi fel anga puan kan nih thû hi “rinna avâng felna” tia kan sawi thîn tak chu a ni a.

Amaherawhchu, kan rinna ngawt hi chuan mi felah min siam thei chuang lo tih hi chu hria ila; rinna hi chu felna thilthlâwnpêk kan lo dawn theihna kawng mai chauh a ni. Hei hi Kristian sâkhaw mâwizia leh thûkzia tilangtu pawh a ni rêng bawk a. Krista zuitu Kristiante kan nih anga thurin kan vawn zawng zawng hian hê thutak ropuiah hian zung an kaih vek a ni. Rinna avângin Pathian mithmuhah chuan mi fela chhiar kan lo ni a. Chumi zuitu thil dang zawng zawng—thuâwihna te, tihthianghlimna te, thianghlimna te, nungchang than lenna te, hmangaihna te—hi hê thutak pawimawh êm êm ațanga lo chhuak an ni vek tûr a ni.

Mi tu emaw chuan Kristian rawn nih vê a duh a. Mahse, “Mi fel niin ka inhre thei lo” a ti tlat bawk sî. Chu mi chu engtin nge i chhân ang?

NINGÂNI

JUNE 17

Thutiamte-ah chuan châwlin

Roman Catholic thurin humhalhtu hmingthang tak, Pathianin mi fela min chhiar tâk avâng chauha thiam chang kan ni tih thû hi nasa taka dodâl thîn Cardinal Bellarmine-a chanchin hi kan lo hre vê tawh hlawm em? Khatia thihna khuma a mut lâi khân, a thih hmâ ngeia thlamuânna a lo chan theih nân kraws-a Isua khenbeh a nih lâi lemte leh, mi thianghlimte thil ța tih eng eng emaw pêk a ni a. Mahse, Bellarmine-a chuan, “Hêngte hi la

sawn vek rawh u. Krista thil ̣ha tihtea rinna nghah hi a him zâwkin ka hria” a ti vê ta a ni.

Mi tam chuan an thih dâwn hnaih lamah an nun hlui an han thlîr kîr a, thil ̣ha nia an hriat an lo tih vê-te chu Pathian thianglim ngaihah leh chhandamna chang tûr chuan eng mah a lo nih lohzia te, a lo sâwt lohzia te leh a lo ̣angkâi lohzia te an hmu chhuak hnahnawh ̣hîn a. Kristâ felna an mamawhmzia an hre chhuak leh ̣hîn a ni.

Mahse, thil lâwmawm deuh mai chu, LALPAA thlamuânna nei tûr hian kan thih dâwn hnaih nghah thlen kher a ngâi lo hi a ni. Thuthlung pum pui hi tûna Pathianin thutiamte min pêkah hian a innghat a, chûng thutiamte chu tûn atân niin, chûng thutiamte chuan tûnah ngei pawh hian nun nuam tak min neiḥtîr thei bawk.

Hêng a hnuaia Bible châng târ lante hi chhiar la. Pathian nêna in inlaichînna tịhang lian a, vawng nung a, tihchak lehzual theitu tûr zawnha a siamte hi chhâng ang che.

Sâm 34:8—Pathian ̣hatna chu engtin nge i tem chhim vê theih ang?

Mat. 11:30—Kristan a zirtîrnate awlsam taka kan zawm theih nân leh nuam ti taka a rawng kan bâwl theihna tûra thil min lo tihsak tawh chu eng nge ni?

Rome 5:1—Eng tiangin nge thiam chantîrna hian thlamuânna min neiḥtîr le?

Filipi 2:7, 8—Krista thil lo tawn tawhte ạang khân eng nge hlâwkna i lo chan vê?

I nun kha ngun takin inen la, tichuan, Pathian nêna kan inlaichînna tinghet zêl tûr hian eng thilte nge ka tih a, ka thil tih engte hian nge kan inlaichînna tichhia? Eng lâiahte nge inthlâk danglam ka ngaih? tiin inzâwt ang che.

Zir Belhna: “Mi sualin felna a neih theihna kawng awm chhun chu rinna a ni a. Rinna hmangin Kristâ felna chu Pathian hnênah a tilang thei a, tichuan, LALPAN a Fapa thuâwihna chu mi sual thuâwihna angah a lo ngai ta a ni. Kristâ felna chu mihring hlawhchhamna âiah pawm a ni a, chutah Pathian chuan inçhîra a sualte sima chu lo pawmin a lo ngâidam a, thiam chantîrin mi fel angah a lo chhiar a, a Fapa a hmangaih ang chiahin a lo hmangaih ta bawk. Hetiang hi rinna avânga mi fela pawm kan lo nih dân chu a ni.”—Ellen G. White, *Selected Messages*, book 1, p. 367.

“Sual simna leh rinnaa Krista chu kan Chhandamtua kan lo pawm chiah hian, LALPA chuan kan sualte a ngâidam nghâl vek a, a dân kan bawhchhiat avânga hremna kan tawrh tûr pawh a hnûk lêt leh ta a ni. Chutichuan, mi sual chu thil tih sual nei lo angin Pathian hmâah a ding ta a; Vânrâm duhsak hlawhin, Thlarau Thianghlim zârah Pa leh Fapa te nêh inpâwl hona an lo nei ta thîn a ni.

“Mahse, hna dang pakhat hlen chhuah tûr a la awm a, chu chu tum khata tlingtlâk nghâl chî ni lovin, dam chhûng zawnga hmasâwnpui tûr chî a ni. Kan nun hi thutak hmanga tihthianghlim tûr a ni a. Hei pawh hi rinna zârah bawk hlen chhuah tûr a ni. Kristâ khawngaihna, rinna avânga kan lo dawn zârah chauh kan nungchang hi kan thlâk danglam thei.”—Ellen G. White, *Selected Messages*, book 3, p. 191.

Sawi Ho Tûrte:

- ❶ **Rinna nung leh rinna thî danglamna chu eng nge ni?** (*Jakoba 2:17, 18*). **Engtin nge Paulan rinna nung awmzia a sawi fiah?** (*Rome 16:26*). **Rinnain a ken tel ngei tûr tilangtu thumal pawimawh tak a hman chu eng nge ni?**
- ❷ **Mi tu emaw chuan, keimahnia felna awm vê rêng vâng ni lovin, Kristan a felna min bel zârah chauh chhandam lo ni**

ta kan nih chuan, kan thil tih leh tih dân hian kawngro a su lo tihna a nih chu tiin a sawi a. Engtin nge i chhân ang?

③“Pathian hian a Fapa duh tak avâng chauhin min pawm thei a, thil ̣ha tih hi chu hmangaihnaa kan sualte min ngaihdamsaknain a thawh rah chauh a ni. Kan thil ̣ha tih vê-te hi chuan mi fela chhiar tlâkah min siam thei lo va, kan thlarau chhandamnaah korî a tu lo bawk. . . . Ringtu chuan a thil ̣ha tihte chu a thlarau chhandamna atân a rinchhan thei lo a ni.”—Ellen G. White, *Selected Messages*, book 3, p. 199. Hê Ellen G. White-i thu sawi hre reng ila, chuti a nih chuan, eng vângin nge Kristiante tân hian thil ̣ha tih a tûl tho sî le?

KHÂIKHÂWMNA: Thuthlung hlui, thuthlung thar: dânin a phût kan leibâ chu Isuan min tlâksak tawh a, chuvângin Pathian mithmuhah chuan mi fel niin kan lo dîng thei ta a ni.